

Tea Gorjanc Prelević, izvršna direktorica NVO Akcija za ljudska prava:

Drage naše porodice

Sanina Krdžalije, Osmana Bajrovića, i Suada Topalovića,

poštovani ministri u vladi Crne Gore, gospodine Adžiću, gospodine Adroviću,
poštovani direktore Uprave policije Crne Gore, gospodine Brdjanine,
poštovani načelnike policije u Herceg-Novom, gospodine Žižiću

koleginice, kolege, prijatelji, saborkinje i saborci,

hvala vam u ime Anime, Akcije za ljudska prava i Centra za građansko obrazovanje,

na tome što smo i danas tu, zajedno, da obeležimo 30 godina od deportacije bosansko-hercegovačkih izbjeglica iz Crne Gore.

Bili su to ljudi, koji su nezakonito uhapšeni, i na ovom mestu, 25. i 27. maja 1992. godine, predati pripadnicima vojske Srpske republike, koji su ih odveli na teritoriju BiH, gde je većina ubijena.

MOLIM VAS DA SADA MINUTOM ĆUTANJA odamo počast žrtvama tog ratnog zločina.

Slava im.

Oni su bili ljudi, koji su isto bili nečija deca. Imali su mame, imali su sestre, imali su očeve i braću,
imali su i svoju decu, voleli su njih, i oni su voleli, kao i mi.

S tom razlikom,
što je njih tadašnja crnogorska vlast otpisala samo zbog njihovih imena,
samo zbog njihove nacionalne pripadnosti,
samo zbog toga što su Crnoj Gori,
koja zvanično nije učestvovala u ratu u Bosni i Hercegovini,
bili potrebni samo kao taoci,
za njene ratnike iz Republike Srpske.

Ono što zajedno već godinama ovdje radimo je da se borimo protiv zataškavanja i zaborava.

Ne dozvoljavamo da se zataška ratni zločin protiv žrtava deportacije, uprkos sudijama, a i

tužiocima koji su se oko toga potrudili.

Ne dozvoljavamo da se žrtve zaborave, jer su one, naša opomena, i naša nada, da ćemo, sve dok ih se sećamo i dok saosećamo s njihovim porodicama, umeti da sačuvamo i nas i naše porodice od takvog stradanja i takvih grehova ubuduće.

Na kraju bih da nas sve podsetim, da smo se sa predstavnicima porodica žrtava ovde poslednji put okupili 2010. godine, kada su oni izrazili želju da se na ovom mestu podigne spomenik.

Naredne godine, 2011, naše tri organizacije (zajedno sa Sašom Zekovićem, kasnije članom i predsednikom Savjeta za građansku kontrolu rada policije) podnele su zvanične inicijative da se na ovom mestu podigne spomenik, da se u Crnoj Gori proglasi Dan sećanja na žrtve deportacije i da crnogorska policija zvanično uputi izvinjenje žrtvama.

Nismo ostvarili želju i potrebu da Crna Gora 30. godišnjicu zločina dočeka sa spomenikom i Danom sjećanja.

Ipak, ova godišnjica je izuzetna.

Danas su sa nama, po prvi put u istoriji obilježavanja zločina deportacije, ministar unutrašnjih poslova Crne Gore, Filip Adžić i direktor Uprave policije, Zoran Brdjanin i ministar rada i socijalnog staranja Admir Adrović.

Prema dogovoru sa majkom Sanina Krdžalije, koja po prvi put dolazi na ovo mjesto od dana deportacije 1992. godine, zamoliću njih da nam se prvi obrate,

a zatim ćemo čuti predstavnike porodica, moju koleginicu Ervinu Dabižinović iz ANIME i kolegu Petra iz Centra za građansko obrazovanje,

kao i sve druge koji žele da se obrate.

...